

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ผลของการทดลองใช้โครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนาโครงการอนุรักษ์น้ำ และผลการวิเคราะห์ผลการทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร (ตารางที่ 8-10)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครู แบ่งออกเป็น

2.1 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (ตารางที่ 11-13)

2.2 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 (ตารางที่ 14-16)

2.3 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (ตารางที่ 17-19)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (ตารางที่ 20-21)

3.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 (ตารางที่ 22-23)

3.3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (ตารางที่ 24-25)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน แบ่งออกเป็น

4.1 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (ตารางที่ 26)

4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 (ตารางที่ 27)

4.3 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้ร้่านักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (ตารางที่ 28)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลของการทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำ แบ่งออกเป็น
4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (ตารางที่ 29-31)

ตอนที่ 2 ความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 (ตารางที่ 32-34)

ตอนที่ 3 ความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (ตารางที่ 35-37)

ตอนที่ 4 ความแตกต่างของคะแนนแบบสังเกตก่อนและหลังโครงการของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 (ตารางที่ 38)

คุนยวิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดหาน้ำไว้ใช้ในโรงเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
1	การสำรองน้ำไว้ใช้ในโรงเรียน		
	มี	6	100
	ไม่มี	-	-
	วิธีการสำรองน้ำ		
	จัดหาดังเก็บน้ำ	6	100
	ทำบ่อปูนฝังใต้ดิน	3	50.00
2	แหล่งน้ำที่ใช้ในโรงเรียน		
	น้ำประปา	3	50.00
	น้ำบาดาล	3	50.00
	น้ำคลอง	2	33.33
3	การประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในโรงเรียน		
	ประสบปัญหา	2	33.33
	ไม่ประสบปัญหา	4	66.67
	ช่วงเวลาประสบปัญหา	(N=2)	
	ระหว่างซ่อมท่อประปา	2	100
	การแก้ปัญหาเมื่อประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ		
	ขอน้ำจากเขต	1	50.00
	เก็บกักน้ำไว้ใช้	1	50.00
4	การประสบปัญหาเรื่องการจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้		
	ประสบปัญหา	-	-
	ไม่ประสบปัญหา	6	100
5	คุณภาพของน้ำที่ดื่มในโรงเรียน		
	สะอาด	4	66.67
	มีตะกอน	2	33.33

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดหาน้ำไว้ใช้ในโรงเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
6	การจำกัดการใช้น้ำในโรงเรียน		
	จำกัด	-	-
	ไม่จำกัด	6	100
7	โรงเรียนได้รับงบประมาณค่าน้ำพอเพียง		
	พอเพียง	6	100
	ไม่พอเพียง	-	-

ตารางที่ 8 แสดงว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 มีการสำรองน้ำไว้ใช้ โดยวิธีจัดหาดัง
เก็บน้ำ ร้อยละ 50.00 มีการจัดทำบ่อปูนฝังใต้ดิน

โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.00 ใช้น้ำประปาและน้ำบาดาล ร้อยละ 33.33 ใช้น้ำคลอง

ส่วนปัญหาการขาดแคลนน้ำ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 ไม่ประสบปัญหา
การขาดแคลนน้ำ ร้อยละ 33.33 ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ในช่วงระหว่างซ่อมท่อประปา
แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำโดยมีการเก็บน้ำไว้ใช้และขนน้ำจากเขต

โรงเรียนทั้งหมด ร้อยละ 100 ไม่ประสบปัญหาเรื่องการจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้

คุณภาพของน้ำดื่มในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 มีความสะอาด ร้อยละ
33.33 มีตะกอน

การใช้น้ำในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 ไม่จำกัดการใช้น้ำในโรงเรียน
และได้รับงบประมาณค่าน้ำเพียงพอ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์
ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
8	วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน		
	กระทบ	3	50.00
	ไม่กระทบ	3	50.00
9	โรงเรียนให้ความสนใจกับปัญหาการขาดแคลนน้ำ		
	น้อย	-	-
	มาก	6	100
	สังเกตจาก		
	มีการเก็บน้ำไว้ใช้ตลอดเวลา	4	66.67
	มีการอบรมนักเรียนเป็นประจำ	6	100
10	การตระหนักในปัญหาการขาดแคลนน้ำของครู		
	ตระหนัก	6	100
	ไม่ตระหนัก	-	-
	ตระหนักโดยสังเกตจาก		
	มีการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง	6	100
	มีการประชุมสรุปสัปดาห์ลงโทษนักเรียนที่ใช้น้ำ ฟุ่มเฟือย	2	33.33
11	การตระหนักในปัญหาการขาดแคลนน้ำของนักเรียน		
	ตระหนัก	-	-
	ไม่ตระหนัก	6	100
	ไม่ตระหนักโดยสังเกตจาก		
	นักเรียนยังใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	6	100
12	วิธีแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของโรงเรียน		
	ให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการแก้ปัญหาร่วมกัน	6	100
	เตรียมภาชนะเก็บน้ำ	3	50.00
	ขอน้ำจากกรุงเทพมหานคร	1	16.67

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์
ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
13	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ		
	การใช้น้ำอย่างประหยัด คุ่มค่า	6	100
	การเก็บกักน้ำไว้ใช้	2	33.33
	การเก็บรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด	2	33.33
14	แนวคิดเกี่ยวกับการใช้น้ำในภาวะขาดแคลนน้ำ		
	การใช้น้ำอย่างประหยัด	6	100
	การเก็บกักน้ำไว้ใช้	2	33.33
	การช่วยกันรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด	3	50.00
	การฝึกให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด	2	33.33

ตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้บริหารร้อยละ 50.00 เห็นว่า วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 ให้ความสนใจกับปัญหาการขาดแคลนน้ำมาก โดยสังเกตจากทุกโรงเรียนมีการอบรมนักเรียนเป็นประจำ ร้อยละ 66.67 มีการเก็บน้ำไว้ใช้ตลอดเวลา

ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า ครูตระหนักในปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยสังเกตจากทุกโรงเรียนจะมีการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ร้อยละ 33.33 มีการประชุมสวดสัปดาห์ลงโทษนักเรียนที่ใช้น้ำฟุ่มเฟือย ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า นักเรียนไม่ตระหนักในปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยสังเกตจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยของนักเรียน

วิธีแก้ปัญหการขาดแคลนน้ำของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า การทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกร่วมกันจะทำให้แก้ปัญหการขาดแคลนน้ำได้ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 เห็นว่าควรแก้ปัญหาโดยการขอน้ำจากกรุงเทพมหานคร

ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่าการอนุรักษ์น้ำคือ การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ่มค่า ร้อยละ 33.33 เห็นว่าการอนุรักษ์น้ำคือ การเก็บกักน้ำไว้ใช้และการรักษาแหล่งน้ำให้สะอาด

ในภาวะการขาดแคลนน้ำ พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่าควรใช้น้ำอย่างประหยัด น้อยที่สุดร้อยละ 33.33 เห็นว่าควรเก็บกักน้ำไว้ใช้และฝึกให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ
ในโรงเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
1	นโยบายอนุรักษ์น้ำในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		
	มี	6	100
	ไม่มี	-	-
	นโยบายอนุรักษ์น้ำในโรงเรียนมีว่า		
	ให้ปลูกฝังนักเรียนเรื่องการประหยัดน้ำ	6	100
ให้มีการสำรองน้ำไว้ใช้ในโรงเรียน	6	100	
2	นโยบายอนุรักษ์น้ำของโรงเรียน		
	มี	6	100
	ไม่มี	-	-
3	โครงการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน		
	มี	-	-
	ไม่มี	6	100
4	ผลของโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	ประหยัดน้ำได้ตามเป้าหมาย	6	100
	ครูและนักเรียนรู้คุณค่าของน้ำ	6	100
	ลดค่าใช้จ่าย	6	100
	บุคคลในชุมชนเห็นคุณค่าของน้ำ	1	16.67
5	วิธีทำให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์น้ำ		
	ออกหนังสือเวียนแจ้งให้ครูทราบ	2	33.33
	จัดให้มีการประชุมร่วมกัน	6	66.67
	จัดป้ายนิเทศ	1	16.67
	อบรมนักเรียนหน้าเสาธง	3	50.00
6	ปัญหาในการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	ตัวนักเรียน	3	50.00
	อุปกรณ์สถานที่	2	33.33
	งบประมาณ	1	16.67

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน
(ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
7	การนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีกในโรงเรียน		
	มี	2	33.33
	ไม่มี	4	66.67
	วิธีนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีก	(N=2)	
	นำน้ำล้างผักมาล้างจาน	1	50.00
	นำน้ำล้างมือไปรดต้นไม้	1	50.00
8	น้ำที่นำมาใช้รดต้นไม้ในโรงเรียน	(N=6)	
	น้ำคลอง	3	50.00
	น้ำบาดาล	1	16.67
	น้ำประปา	2	33.33
	น้ำที่เหลือจากกิจกรรมอื่น	2	33.33
9	น้ำที่ใช้ในการทำความสะอาดห้องส้วม		
	น้ำคลอง	2	33.33
	น้ำบาดาล	3	50.00
	น้ำประปา	3	50.00
10	บริเวณที่จัดไว้สำหรับให้นักเรียนล้างภาชนะต่าง ๆ		
	ไม่มี	-	-
	มี	6	100
11	ลักษณะของโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2	33.33
	เป็นโครงการต่อเนื่องทั้งโรงเรียนและทั้งปี	4	66.67
	เป็นเกมประกอบกิจกรรม	2	33.33
	ให้เด็กฝึกปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน	2	33.33
	จัดสอดแทรกตลอดเวลาบ่อย ๆ	4	66.67

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน
(ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
12	เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
	ธรรมชาติของน้ำ	6	100
	ประโยชน์ของน้ำ	6	100
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	6	100
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	6	100
วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	6	100	
13	เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4		
	ธรรมชาติของน้ำ	6	100
	ประโยชน์ของน้ำ	6	100
	ทรัพยากรที่ได้จากน้ำ	6	100
	วัฏจักรของน้ำ	6	100
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	6	100
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	6	100
วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	6	100	
14	เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6		
	ธรรมชาติของน้ำ	6	100
	ประโยชน์ของน้ำ	6	100
	แหล่งน้ำธรรมชาติ	6	100
	ทรัพยากรที่ได้จากน้ำ	6	100
	วัฏจักรของน้ำ	6	100
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	6	100
	การเก็บกักน้ำ การชลประทาน	6	100
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	6	100

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=6)	ร้อยละ
	วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	6	100
15	สื่อที่ให้ความรู้เรื่องน้ำในโรงเรียน		
	วีดิทัศน์	-	-
	แผ่นภาพ	6	100
	สไลด์	-	-
16	กลุ่มประสบการณ์ที่สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องน้ำ		
	กลุ่มทักษะ	5	83.33
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	6	100
	กลุ่มทำงานและพื้นฐานอาชีพ	5	83.33
	กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	4	66.67
17	ครูที่สามารถจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	มี	6	100
	ไม่มี	-	-
18	คุณสมบัติของครูที่จัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	ควรมีความสามารถด้านการจัดกิจกรรม	4	66.67
	มีความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์น้ำ	5	83.33
	มีความสามารถในการใช้สื่อ	4	66.67
	ควรมีความเสียสละ	1	16.67

ตารางที่ 10 แสดงว่า กรุงเทพมหานครมีนโยบายอนุรักษ์น้ำในโรงเรียนโดยมีนโยบายให้ปลูกฝังนักเรียนเรื่องการประหยัดน้ำและให้มีการสำรองน้ำไว้ใช้ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนทุกโรงเรียนมีนโยบายอนุรักษ์น้ำ แต่ไม่มีโครงการอนุรักษ์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลของโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า โครงการอนุรักษ์น้ำจะทำให้ประหยัดน้ำได้ตามเป้าหมาย ครูและนักเรียนรู้คุณค่าของน้ำและการอนุรักษ์น้ำเป็นการลดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 16.67 เห็นว่าบุคคลในชุมชนจะเห็นคุณค่าของน้ำ

วิธีทำให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 จะจัดให้มีการประชุมร่วมกัน มีการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ออกหนังสือเวียนแจ้งให้ครูทราบ และจัดป้ายนิเทศ ตามลำดับ

ปัญหาในการจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 เห็นว่า ปัญหาในการจัดโครงการคือ เวลาในการจัดกิจกรรมของนักเรียนไม่เพียงพอ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 เห็นว่าขาดงบประมาณ

การนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีกในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 ไม่มีการนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีก โรงเรียนร้อยละ 33.33 มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้อีกโดยวิธีนำน้ำที่ล้างผักมาล้างจาน และนำน้ำล้างมือไปรดต้นไม้

น้ำที่นำไปรดต้นไม้ในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนร้อยละ 50.00 ใช้น้ำคลอง น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 ใช้น้ำบาดาลรดต้นไม้ ส่วนน้ำที่นำมาใช้ทำความสะอาดห้องส้วม พบว่า โรงเรียนร้อยละ 50.00 ใช้น้ำบาดาลและน้ำประปา ร้อยละ 33.33 ใช้น้ำคลอง และทุกโรงเรียนมีการจัดบริเวณให้นักเรียนทำความสะอาดภาชนะต่าง ๆ

ลักษณะของโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 เห็นว่าควรเป็นโครงการต่อเนื่องทั้งปี ควรจัดให้นักเรียนทุกคนทั้งโรงเรียน และจัดสอดแทรกตลอดเวลาบ่อย ๆ ร้อยละ 33.33 เห็นว่า ควรเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นเกมประกอบกิจกรรม และให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า ควรสอนเรื่องธรรมชาติของน้ำ ประโยชน์ของน้ำ ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด

เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่าควรสอนเรื่อง ธรรมชาติของน้ำ ประโยชน์ของน้ำ ทรัพยากรที่ได้รับจากน้ำ วัฏจักรของน้ำ ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน และวิธีใช้น้ำอย่างประหยัด

เนื้อหาในโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่าควรสอนเรื่อง ธรรมชาติของน้ำ ประโยชน์ของน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ทรัพยากรที่ได้รับจากน้ำ วัฏจักรของน้ำ ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก การเก็บกักน้ำ การชลประทาน สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน และวิธีใช้น้ำอย่างประหยัด

สื่อที่ให้ความรู้เรื่องน้ำในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 มีสื่อประเภทแผ่นภาพ

กลุ่มประสบการณ์ที่สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องน้ำนอกจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า ควรสอดแทรกในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย น้อยที่สุดร้อยละ 66.67 เห็นว่าควรสอดแทรกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษวิชาภาษาอังกฤษ

โรงเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 มีครูที่สามารถจัดโครงการอนุรักษ์น้ำได้ สำหรับคุณสมบัติของครูที่สามารถจัดโครงการอนุรักษ์น้ำนั้น พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 เห็นว่าควรเป็นครูที่มีความรู้เรื่องน้ำ และร้อยละ 66.67 เห็นว่าควรเป็นครูที่มีความสามารถด้านการจัดกิจกรรม และมีความสามารถในการใช้สื่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครู

2.1 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้เรื่อง
วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน		
	ไม่กระทบ	5	41.67
	กระทบ	7	58.33
2	การรับทราบปัญหาเรื่องน้ำ		
	ไม่ทราบ	-	-
	ทราบ	12	100
3	แหล่งข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	วิทยุ	9	75.00
	โทรทัศน์	12	100
	หนังสือพิมพ์	11	91.67
	วารสาร	6	50.00
4	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน		
	ผู้บริหาร	2	16.67
	ครู	3	25.00
	นักเรียน	5	41.67
	ทุกคนในโรงเรียน	2	16.67
5	ปัญหาเรื่องน้ำในปัจจุบัน		
	การขาดแคลนน้ำ	6	50.00
	แหล่งน้ำสกปรก	3	25.00
	การตัดไม้ทำให้ฝนแล้ง	2	16.67
	การขาดความสมดุลทางธรรมชาติ	1	8.33

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้เรื่อง
วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
6	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบัน		
	ป่าไม้ถูกทำลาย	4	33.33
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	3	25.00
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	4	33.33
	การเก็บกักน้ำไม่ดีพอ	1	8.33
7	วิธีการแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำ		
	สร้างอ่างเก็บน้ำ	1	8.33
	ช่วยกันปลูกป่า	4	33.33
	ให้น้ำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า	6	50.00
	ห้ามโรงงานทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ	1	8.33
8	ปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จ		
	ผู้ดำเนินโครงการ	3	25.00
	ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการ	5	41.67
	งบประมาณ	2	16.67
	การติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	1	8.33
	ข้อมูลข่าวสาร	1	8.33
9	ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา		
	ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน	8	66.67
	ขาดการประชาสัมพันธ์	1	8.33
	ขาดงบประมาณ	2	16.67
	ไม่มีปัญหา	1	8.33

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้เรื่อง
วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
10	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ		
	การรักษาंनाให้มีใช้ตลอดไป	7	58.33
	การใช้น้ำอย่างคุ้มค่า	3	25.00
	การรักษาสภาพแม่น้ำลำคลอง	1	8.33
	การบำบัดน้ำเสีย	1	8.33

ตารางที่ 11 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ร้อยละ 58.33 เห็นว่า วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน และครูทั้งหมดร้อยละ 100 ทราบปัญหาเรื่องนี้

ครูทั้งหมดร้อยละ 100 ทราบข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำจากโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 50.00 ทราบข่าวจากวารสาร

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่านักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน ร้อยละ 16.67 เห็นว่าผู้บริหารและทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์น้ำ

ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่า ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าเกิดการขาดความสมดุลทางธรรมชาติ

ครูร้อยละ 33.33 เห็นว่าสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันคือ ป่าไม้ถูกทำลายและเกิดจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าเกิดจากการเก็บกักน้ำไม่ดีพอ

ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่าการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าจะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ ร้อยละ 33.33 ให้ช่วยกันปลูกป่า น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า ให้สร้างอ่างเก็บน้ำและห้ามโรงงานปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ

ส่วนปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จในโรงเรียนนั้น ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่าการให้ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการ จะทำให้ประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 25.00 เห็นว่าขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินโครงการ

ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา พบว่า ร้อยละ 66.67 เกิดจากการขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 16.67 เกิดจากการขาดงบประมาณ

สำหรับความหมายของการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูร้อยละ 58.33 ตอบว่าการอนุรักษ์น้ำคือการรักษาน้ำให้มีใช้ตลอดไป ร้อยละ 25.00 คือการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำ		
	เป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ	12	100
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการป้องกันรักษา	6	50.00
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการปรับปรุงฟื้นฟู	4	33.33
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการนำกลับมาใช้	4	33.33
	เป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ	11	91.67
2	การสอนย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	สอนโดยสอดแทรกในบทเรียน	12	100
	สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง	4	33.33
3	ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ		
	งบประมาณ	6	50.00
	ผู้บริหาร	2	16.67
	ครู	1	8.33
	นักเรียน	10	83.33
	อุปกรณ์และสถานที่	5	41.67
4	กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหา การขาดแคลนน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	2	16.67
	บทบาทสมมุติ	1	8.33
	ให้ดูวีดีทัศน์	3	25.00
	เชิดหุ่นประกอบนิทาน	2	16.67
	เชิญวิทยากรมาบรรยาย	3	25.00
	เกม, เพลง	1	8.33

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
5	กิจกรรมที่ควรใช้สอนวิธีการประหยัดน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	2	16.67
	บทบาทสมมติ	3	25.00
	ให้ดูวีดิทัศน์	2	16.67
	เชิดหุ่นประกอบนิทาน	2	16.67
	จัดแข่งขันตอบปัญหา	1	8.33
	เกม, เพลง	1	8.33
	สาริต	1	8.33
6	ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
	ธรรมชาติของน้ำ	6	50.00
	ประโยชน์ของน้ำ	11	91.67
	แหล่งน้ำธรรมชาติ	6	50.00
	ทรัพยากรที่ได้จากน้ำ	4	33.33
	วัฏจักรของน้ำ	2	16.67
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	9	75.00
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	4	33.33
	วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	10	83.33
7	สื่อที่ใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียนของท่าน		
	วีดิทัศน์	4	33.33
	สไลด์	5	41.67
	ภาพยนตร์	2	16.67
	แผ่นภาพ	9	75.00

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
8	ช่วงเวลาที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	เช้า ก่อนเข้าห้องเรียน	5	41.67
	กลางวัน หลังรับประทานอาหาร	6	50.00
	เย็น หลังเลิกเรียน	1	8.33
9	เวลาที่ควรจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	20 นาที	6	50.00
	30 นาที	5	41.67
	40 นาที	1	8.33
10	จำนวนครั้งที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำใน 1 สัปดาห์		
	1 ครั้ง	5	41.67
	2 ครั้ง	3	25.00
	3 ครั้ง	3	25.00
	5 ครั้ง	1	8.33
11	กลุ่มวิชาที่สามารถสอดแทรกการสอนเรื่องน้ำได้ นอกจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
	กลุ่มทักษะ วิชาภาษาไทย	4	33.33
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	10	83.33
	กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	10	83.33
	กลุ่มประสบการณ์พิเศษ วิชาภาษาอังกฤษ	2	16.67
12	สื่อที่ควรใช้ในการให้ความรู้เรื่องน้ำ		
	วีดีทัศน์	6	50.00
	ภาพยนตร์	8	66.67
	สไลด์	4	33.33
	เครื่องบันทึกเสียง	1	8.33
	ป้ายนิเทศ	6	50.00

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
	แผ่นภาพ	8	66.67
	หนังสือพิมพ์ วารสาร	5	41.67
13	วิธีการส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์น้ำของครู ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	12	100
	อบรมหน้าเสาธง	-	-
14	วิธีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนัก ถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำของครู ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	12	100
	อบรมหน้าเสาธง	-	-
15	วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่อง การขาดแคลนน้ำของครู		
	อบรมหน้าเสาธง	1	8.33
	ให้นักเรียนหาข่าว	1	8.33
	สนทนาซักถาม	1	8.33
	แนะนำให้ดูรายการโทรทัศน์	9	75.00

ตารางที่ 12 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำคือ การเป็นผู้สร้างความรู้ ความเข้าใจ รองลงมาร้อยละ 91.67 เป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ

การสอนย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการขาดแคลนน้ำ ครูทั้งหมดร้อยละ 100 ตอบว่าใช้วิธีสอดแทรกในบทเรียน ร้อยละ 33.33 สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง

ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ตอบว่ามาจากตัวนักเรียน รองลงมาร้อยละ 50.00 ตอบว่าขาดงบประมาณ

ครูร้อยละ 25.00 เห็นว่า กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้ นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำคือ ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย รองลงมาร้อยละ 16.67 เห็นว่า ควรใช้สถานการณ์จำลองและเชิดหุ่นประกอบนิทาน

ส่วนกิจกรรมที่ควรใช้สอนเรื่องวิธีการประหยัดน้ำนั้น ครูร้อยละ 25.00 เห็นว่าควรใช้ บทบาทสมมุติ รองลงมาร้อยละ 16.67 เห็นว่าควรใช้สถานการณ์จำลอง ให้ดูวีดิทัศน์ และเชิดหุ่นประกอบนิทาน

ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่าควรสอนเรื่องประโยชน์ของน้ำ รองลงมาคือเรื่องวิธีใช้น้ำอย่างประหยัด และผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก ตามลำดับ

สื่อที่ใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ใช้แผ่นภาพในการสอนเรื่องน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 ใช้ภาพยนตร์ในการสอน

สำหรับเวลาที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่า ควรจัดในช่วงเวลากลางวัน หลังรับประทานอาหาร น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าควรจัดในเวลาเย็นหลังเลิกเรียน

ส่วนเวลาที่ควรใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่าควรจัดครั้งละ 20 นาที น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าควรจัดครั้งละ 40 นาที ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่าควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าควรจัดสัปดาห์ละ 5 ครั้ง

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 เห็นว่าสามารถสอดแทรกความรู้เรื่องน้ำในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 เห็นว่า สามารถสอดแทรกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ วิชาภาษาอังกฤษ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 เห็นว่า ควรใช้ภาพยนตร์และแผ่นภาพในการให้ความรู้เรื่องน้ำ รองลงมาร้อยละ 50.00 เห็นว่าควรใช้วีดิทัศน์และป้ายนิเทศในการให้ความรู้เรื่องน้ำ

ครูทั้งหมดร้อยละ 100 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำและจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำโดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ

วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่องการขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ใช้วิธีแนะนำให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 ใช้วิธีอบรมหน้าเสาธง เวลาเช้า ให้นักเรียนหาข่าวและการสนทนาซักถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	การใช้น้ำของนักเรียน		
	คุ้มค่า	3	25.00
	ไม่คุ้มค่า	9	75.00
2	พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียนเหมาะกับสภาพการณ์ปัจจุบัน		
	เหมาะสม	3	25.00
	ไม่เหมาะสม	9	75.00
3	วิธีการต้มน้ำของนักเรียน		
	ต็มจากภาชนะ	10	83.33
	ต็มโดยไม่ใช่ภาชนะ	2	16.67
4	น้ำที่นักเรียนใช้รดต้นไม้		
	ใช้น้ำคลอง	2	16.67
	ใช้น้ำที่เหลือจากต็ม	1	8.33
	ใช้น้ำที่ต็ม	9	75.00
5	วิธีการรินน้ำต็ม		
	รินแต่พอต็ม	9	75.00
	รินเกินจำเป็นแล้วนำไปรดต้นไม้	1	8.33
	รินเกินจำเป็นแล้วเททิ้ง	2	16.67
6	วิธีการล้างหน้า แปรงฟัน		
	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	10	83.33
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	2	16.67
7	น้ำที่นักเรียนใช้ทำความสะอาดห้องเรียน		
	ใช้น้ำคลอง	1	8.33
	ใช้น้ำที่ต็ม	10	83.33
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	1	8.33

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
8	การซักผ้าซี๊วของนักเรียน		
	ซักโดยตรงจากก๊อกน้ำ	4	33.33
	ซักโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก	8	66.67

ตารางที่ 13 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 เห็นว่า นักเรียนใช้น้ำไม่คุ้มค่า และมีพฤติกรรมการใช้น้ำไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนต้มน้ำจากภาชนะ ร้อยละ 16.67 นักเรียนต้มน้ำโดยไม่ใช้ภาชนะรองรับ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 พบว่า นักเรียนใช้น้ำที่ใช้ต้มน้ำรดต้นไม้และรินน้ำแต่พอต้มน้อยที่สุดร้อยละ 8.33 นักเรียนรินน้ำเกินจำเป็นแล้วนำไปรดต้นไม้

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน ร้อยละ 16.67 นักเรียนเปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปรงฟัน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนใช้น้ำที่ใช้ต้มน้ำทำความสะอาดห้องเรียน ร้อยละ 8.33 ใช้น้ำคลองและน้ำที่เหลือจากการล้างมือทำความสะอาดห้องเรียน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 พบว่า นักเรียนซักผ้าโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก ร้อยละ 33.33 ซักผ้าโดยตรงจากก๊อกน้ำ

2.2 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน		
	ไม่กระทบ	6	50.00
	กระทบ	6	50.00
2	การรับทราบปัญหาเรื่องน้ำ		
	ไม่ทราบ	1	8.33
	ทราบ	11	91.67
3	แหล่งข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	วิทยุ	11	91.67
	โทรทัศน์	11	91.67
	หนังสือพิมพ์	11	91.67
	วารสาร	8	66.67
4	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน		
	ผู้บริหาร	-	-
	ครู	2	16.67
	นักเรียน	9	75.00
	ทุกคนในโรงเรียน	1	8.33
5	ปัญหาเรื่องน้ำในปัจจุบัน		
	การขาดแคลนน้ำ	4	33.33
	แหล่งน้ำสกปรก	5	41.67
	น้ำท่วม	1	8.33
	การตัดไม้ทำให้ฝนแล้ง	2	16.67
6	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบัน		
	ป่าไม้ถูกทำลาย	4	33.33
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	1	8.33

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้เรื่อง
วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	5	41.67
	การเพิ่มขึ้นของประชากร	1	8.33
	แหล่งน้ำธรรมชาติถูกทำลาย	1	8.33
7	วิธีการแก้ไขปัญหามหาการขาดแคลนน้ำ		
	ช่วยกันปลูกป่า	2	16.67
	ใช้น้ำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า	4	33.33
	ห้ามโรงงานทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ	1	8.33
	การให้ความรู้และปฏิบัติอย่างจริงจัง	5	41.67
8	ปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จ		
	ผู้ดำเนินโครงการ	1	8.33
	ความร่วมมือจากผู้บริหาร	1	8.33
	ความร่วมมือจากผู้ปกครอง	1	8.33
	ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการ	5	41.67
	งบประมาณ	2	16.67
	การติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	2	16.67
9	ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา		
	ขาดบุคลากรในการดำเนินโครงการ	1	8.33
	ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง	2	16.67
	นักเรียนมีกิจกรรมมาก	1	8.33
	ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน	4	33.33
	ขาดงบประมาณ	2	16.67
	ขาดการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง	2	16.67
10	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ		
	การรักษาให้มีใช้ตลอดไป	2	16.67
	การใช้น้ำอย่างคุ้มค่า	6	50.00

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้เรื่อง
วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
	การรักษาสภาพแม่น้ำลำคลอง	3	25.00
	การรักษาความสมดุลของธรรมชาติ	1	8.33

ตารางที่ 14 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เห็นว่า วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบและไม่มีผลกระทบต่อโรงเรียนในจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 ทราบปัญหาเรื่องนี้

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 ทราบข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำจาก วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ น้อยที่สุดร้อยละ 66.67 ทราบข่าวจากวารสาร

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 เห็นว่า นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า ทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์น้ำ

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่า ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาแหล่งน้ำสกปรก น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่ากำลังประสบปัญหาน้ำท่วม

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่าสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า เกิดจากการทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง การเพิ่มของประชากร และแหล่งน้ำธรรมชาติถูกทำลาย

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่า การให้ความรู้และปฏิบัติอย่างจริงจังจะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ รองลงมาร้อยละ 33.33 ให้ใช้น้ำอย่างคุ้มค่า น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่าการห้ามโรงงานทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำจะสามารถแก้ไขปัญหาได้

ส่วนปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จในโรงเรียนนั้น ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่า การให้ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการ จะทำให้ประสบผลสำเร็จ รองลงมาร้อยละ 16.67 เห็นว่าเกิดจากการขาดงบประมาณและขาดการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา พบว่า ร้อยละ 33.33 เกิดจากการขาดความร่วมมือจากบุคลากรในการดำเนินโครงการ รองลงมาร้อยละ 16.67 เกิดจากการขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง ขาดงบประมาณ และขาดการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง

สำหรับความหมายของการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูร้อยละ 50.00 ตอบว่าเป็นการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า รองลงมาร้อยละ 25.00 ตอบว่าเป็นการรักษาสภาพแม่น้ำลำคลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำ		
	เป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ	11	91.67
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการป้องกันรักษา	8	66.67
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการปรับปรุงฟื้นฟู	6	50.00
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการนำกลับมาใช้	8	66.67
	เป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ	11	91.67
2	การสอนย้าให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	สอนโดยสอดแทรกในบทเรียน	11	91.67
	สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง	2	16.67
3	ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ		
	งบประมาณ	10	83.33
	ผู้บริหาร	3	25.00
	ครู	5	41.67
	นักเรียน	7	58.33
	อุปกรณ์และสถานที่	6	50.00
4	กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหา การขาดแคลนน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	4	33.33
	บทบาทสมมุติ	2	16.67
	ให้ดูวีดิทัศน์	4	33.33
	จัดแข่งขันตอบปัญหา	1	8.33
	เกม, เพลง	1	8.33

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
5	กิจกรรมที่ควรใช้สอนวิธีการประหยัดน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	2	16.67
	บทบาทสมมติ	3	25.00
	ให้ดูวีดิทัศน์	2	16.67
	บรรยาย	1	8.33
	ทัศนศึกษา	1	8.33
	เชิดหุ่นประกอบนิทาน	1	8.33
	จัดแข่งขันตอบปัญหา	1	8.33
	เชิญวิทยากรมาบรรยาย	1	8.33
6	ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
	ธรรมชาติของน้ำ	5	41.67
	ประโยชน์ของน้ำ	12	100
	แหล่งน้ำธรรมชาติ	6	50.00
	ทรัพยากรที่ได้จากน้ำ	7	58.33
	วัฏจักรของน้ำ	8	66.67
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	11	91.67
	การเก็บกักน้ำ การชลประทาน	3	25.00
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	9	75.00
	วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	12	100
7	สื่อที่ใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียนของท่าน		
	วีดิทัศน์	2	16.67
	สไลด์	2	16.67
	แผ่นภาพ	10	83.33

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
8	ช่วงเวลาที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	เช้า ก่อนเข้าห้องเรียน	4	33.33
	กลางวัน หลังรับประทานอาหาร	4	33.33
	สวดแทรกในเวลาอื่น เพราะเด็กเรียนมากแล้ว	4	33.33
9	เวลาที่ควรจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	20 นาที	7	58.33
	30 นาที	4	33.33
	ไม่จำกัดเวลา แล้วแต่เนื้อหา	1	8.33
10	จำนวนครั้งที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำใน 1 สัปดาห์		
	1 ครั้ง	2	16.67
	2 ครั้ง	5	41.67
	3 ครั้ง	4	33.33
	5 ครั้ง	1	8.33
11	กลุ่มวิชาที่สามารถสอดแทรกการสอนเรื่องน้ำได้ นอกจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
	กลุ่มทักษะ วิชาภาษาไทย	9	75.00
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	9	75.00
	กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	10	83.33
	กลุ่มประสบการณ์พิเศษ วิชาภาษาอังกฤษ	5	41.67
12	สื่อที่ควรใช้ในการให้ความรู้เรื่องน้ำ		
	วีดิทัศน์	9	75.00
	ภาพยนตร์	5	41.67
	สไลด์	4	33.33
	ป้ายนิเทศ	9	75.00
	แผ่นภาพ	8	66.67

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
13	หนังสือพิมพ์ วารสาร	7	58.33
	วิธีการส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์น้ำของครู		
	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	5	41.67
14	ฝึกปฏิบัติจริง	7	58.33
	วิธีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำของครู		
	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	6	50.00
	อบรมหน้าเสาธง	1	8.33
	กิจกรรมโฮมรูม	3	25.00
	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง เช่น การล้างจาน	2	16.67
15	วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่อง การขาดแคลนน้ำของครู		
	ให้นักเรียนหาข่าว	4	33.33
	สนทนาซักถาม	1	8.33
	แนะนำให้ดูรายการโทรทัศน์	7	58.33

ตารางที่ 15 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำคือ การเป็นผู้สร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ

การสอนย้าให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการขาดแคลนน้ นั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 สอนโดยสอดแทรกในบทเรียน ร้อยละ 16.67 สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง

ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 มาจากการขาดงบประมาณ รองลงมาร้อยละ 58.33 มาจากการขาดความพร้อมของนักเรียน

ครูร้อยละ 33.33 เห็นว่า กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำคือ สถานการณ์จำลองและให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ รองลงมาร้อยละ 16.67 ใช้บทบาทสมมติ

ส่วนกิจกรรมที่ควรใช้สอนวิธีการประหยัดน้ำนั้น ครูร้อยละ 25.00 เห็นว่า ควรใช้บทบาทสมมติ รองลงมาร้อยละ 16.67 เห็นว่า ควรใช้สถานการณ์จำลองและให้ดูวีดิทัศน์

ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ครูทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า ควรสอนเรื่องประโยชน์ของน้ำ และเรื่องวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัด ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก และสถานการณ์น้ำในปัจจุบัน ตามลำดับ

สื่อที่ครูใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ใช้แผ่นภาพน้อยที่สุดร้อยละ 16.67 ใช้วีดิทัศน์และสไลด์ในการสอน

สำหรับช่วงเวลาที่จะจัดโครงการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูจำนวนเท่ากันร้อยละ 33.33 เห็นว่า ควรจัดในเวลาเช้าก่อนเข้าห้องเรียน กลางวันหลังรับประทานอาหาร และการสอนสอดแทรกในเวลาอื่น เพราะนักเรียนเรียนมากแล้ว

เวลาที่ควรใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 เห็นว่า ควรจัดครั้งละ 20 นาที น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า ไม่ควรจำกัดเวลา ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 41.67 เห็นว่า ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ร้อยละ 16.67 เห็นว่า ควรจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 เห็นว่า สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องน้ำในกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ น้อยที่สุดร้อยละ 41.67 เห็นว่า สามารถสอดแทรกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ วิชาภาษาอังกฤษ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 เห็นว่า ควรใช้วีดิทัศน์และการจัดป้ายนิเทศในการให้ความรู้เรื่องน้ำ รองลงมาร้อยละ 66.67 เห็นว่าควรใช้แผ่นภาพ

วิธีการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 ส่งเสริมโดยการให้นักเรียนปฏิบัติจริง น้อยที่สุดร้อยละ 41.67 ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ

วิธีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 ใช้วิธีอบรมหน้าเสาธง

วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่องการขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 ใช้วิธีแนะนำให้นักเรียนดูโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 ให้นักเรียนสนทนาซักถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	การใช้น้ำของนักเรียน		
	คุ้มค่า	1	8.33
	ไม่คุ้มค่า	11	91.67
2	พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียนเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน		
	เหมาะสม	-	-
	ไม่เหมาะสม	12	100
3	วิธีการเติมน้ำของนักเรียน		
	เติมจากภาชนะ	12	100
	เติมโดยไม่ใช้ภาชนะ	-	-
4	น้ำที่นักเรียนใช้รดต้นไม้		
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	2	16.67
	ใช้น้ำคลอง	3	25.00
	ใช้น้ำที่ดื่ม	7	58.33
5	วิธีการรินน้ำดื่ม		
	รินแต่พอดีดื่ม	10	83.33
	รินเกินจำเป็นแล้วเททิ้ง	2	16.67
6	วิธีการล้างหน้า แปรงฟัน		
	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	10	83.33
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	2	16.67
7	น้ำที่นักเรียนใช้ทำความสะอาดห้องเรียน		
	ใช้น้ำคลอง	-	-
	ใช้น้ำที่ดื่ม	12	100
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	-	-

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
8	การซักผ้าซีรัวร์ของนักเรียน		
	ซักโดยตรงจากก๊อกน้ำ	3	25.00
	ซักโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก	9	75.00

ตารางที่ 16 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่า นักเรียนใช้น้ำไม่คุ้มค่า และร้อยละ 100 เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้น้ำไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ครูทั้งหมดร้อยละ 100 พบว่า นักเรียนตึมน้ำจากภาชนะ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 พบว่า นักเรียนใช้น้ำที่ใช้ตึมน้ำตันไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 นักเรียนใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือรดน้ำตันไม้

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนรินน้ำแต่พอดี น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 รินน้ำเกินความจำเป็นแล้วเททิ้ง

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนเปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงพัน น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 เปิดก๊อกตลอดเวลาขณะล้างหน้า แปรงพัน

ครูทั้งหมดร้อยละ 100 พบว่า นักเรียนใช้น้ำที่ใช้ทำความสะอาดห้องเรียน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 พบว่า นักเรียนซักผ้าโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก ร้อยละ 25.00 พบว่า ซักผ้าโดยตรงจากก๊อกน้ำ

2.3 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียน		
	ไม่กระทบ	6	50.00
	กระทบ	6	50.00
2	การรับทราบปัญหาเรื่องน้ำ		
	ไม่ทราบ	-	-
	ทราบ	12	100
3	แหล่งข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	วิทยุ	11	91.67
	โทรทัศน์	12	100
	หนังสือพิมพ์	12	100
	วารสาร	5	41.67
4	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน		
	ผู้บริหาร	1	8.33
	ครู	1	8.33
	นักเรียน	1	8.33
	ทุกคนในโรงเรียน	9	75.00
5	ปัญหาเรื่องน้ำในปัจจุบัน		
	การขาดแคลนน้ำ	5	41.67
	แหล่งน้ำสกปรก	2	16.67
	การตัดไม้ทำให้ฝนแล้ง	4	33.33
	การขาดความสมดุลทางธรรมชาติ	1	8.33
6	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบัน		
	ป่าไม้ถูกทำลาย	5	41.67
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	2	16.67

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการรับรู้
เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	3	25.00
	แหล่งน้ำธรรมชาติถูกทำลาย	1	8.33
7	วิธีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ		
	สร้างอ่างเก็บน้ำ	1	8.33
	ช่วยกันปลูกป่า	1	8.33
	ให้น้ำไหลเกิดประโยชน์และคุ้มค่า	6	50.00
	ห้ามโรงงานทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ	1	8.33
	การให้ความรู้และปฏิบัติอย่างจริงจัง	3	25.00
8	ปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จ		
	ความร่วมมือจากผู้บริหาร	1	8.33
	ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการ	10	83.33
	งบประมาณ	1	8.33
9	ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา		
	ผู้บริหารไม่อนุมัติ	1	8.33
	ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน	10	83.33
	ขาดงบประมาณ	1	8.33
10	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ		
	การรักษาน้ำให้มีใช้ตลอดไป	7	58.33
	การใช้น้ำอย่างคุ้มค่า	3	25.00
	การรักษาสภาพแม่น้ำลำคลอง	2	16.67

ตารางที่ 17 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เห็นว่า วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำมีผลกระทบต่อโรงเรียนและไม่กระทบต่อโรงเรียนจำนวนเท่ากันร้อยละ 50.00 ครูทั้งหมดร้อยละ 100 รับทราบปัญหาเรื่องนี้

ครูทั้งหมดร้อยละ 100 ทราบข่าวเรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำจากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ น้อยที่สุดร้อยละ 41.67 ทราบจากวารสาร

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 เห็นว่า ทุกคนในโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอนุรักษ์น้ำในโรงเรียน น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญ

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่า ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า เกิดการขาดความสมดุลทางธรรมชาติ

ครูร้อยละ 41.67 เห็นว่า สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันมาจากป่าไม้ถูกทำลาย น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า มาจากการกักเก็บน้ำไม่ดีพอ และแหล่งน้ำธรรมชาติถูกทำลาย

ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่า การใช้น้ำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำได้ รองลงมาร้อยละ 25.00 เห็นว่า การให้ความรู้และปฏิบัติอย่างจริงจัง น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 เห็นว่า ควรสร้างอ่างเก็บน้ำ การช่วยกันปลูกป่า และการห้ามโรงงานทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำ จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำได้

ปัจจัยที่ทำให้โครงการอนุรักษ์น้ำประสบผลสำเร็จนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 เห็นว่า การให้ความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมโครงการจะทำให้ประสบผลสำเร็จ และร้อยละ 8.33 ขาดความร่วมมือจากผู้บริหาร และขาดงบประมาณ

ปัญหาการจัดโครงการในโรงเรียนที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 เกิดจากขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน และร้อยละ 8.33 เห็นว่า เกิดจากผู้บริหารไม่อนุมัติและขาดงบประมาณ

สำหรับความหมายของการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูร้อยละ 58.33 ตอบว่า การอนุรักษ์น้ำคือการรักษาน้ำให้มีใช้ตลอดไปร้อยละ 25.00 คือการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำ		
	เป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ	12	100
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการป้องกันรักษา	9	75.00
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการปรับปรุงฟื้นฟู	5	41.67
	เป็นผู้ส่งเสริมด้านการนำกลับมาใช้	9	75.00
	เป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ	11	91.67
2	การสอนย้าให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ วิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ		
	สอนโดยสอดแทรกในบทเรียน	10	83.33
	สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง	7	58.33
3	ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำ		
	งบประมาณ	7	58.33
	ผู้บริหาร	1	8.33
	ครู	2	16.67
	นักเรียน	8	66.67
	อุปกรณ์และสถานที่	8	66.67
4	กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหา การขาดแคลนน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	2	16.67
	บทบาทสมมุติ	2	16.67
	ให้ดูวีดิทัศน์	4	33.33
	จัดแข่งขันตอบปัญหา	1	8.33
	เชิญวิทยากรมาบรรยาย	2	16.67
	ประกวดเขียนคำขวัญ	1	8.33

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
5	กิจกรรมที่ควรใช้สอนวิธีการประหยัดน้ำ		
	สถานการณ์จำลอง	3	25.00
	บทบาทสมมติ	2	16.67
	ให้ดูวีดิทัศน์	4	33.33
	จัดแข่งขันตอบปัญหา	1	8.33
	เชิญวิทยากรมาบรรยาย	2	16.67
6	ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
	ธรรมชาติของน้ำ	9	75.00
	ประโยชน์ของน้ำ	12	100
	แหล่งน้ำธรรมชาติ	10	83.33
	ทรัพยากรที่ได้จากน้ำ	9	75.00
	วัฏจักรของน้ำ	8	66.67
	ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก	10	83.33
	การเก็บกักน้ำ การชลประทาน	10	83.33
	สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน	8	66.67
	วิธีใช้น้ำอย่างประหยัด	11	91.67
7	สื่อที่ใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียนของท่าน		
	วีดิทัศน์	6	50.00
	สไลด์	3	25.00
	แผ่นภาพ	9	75.00
8	ช่วงเวลาที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	เช้า ก่อนเข้าห้องเรียน	4	33.33
	กลางวัน หลังรับประทานอาหาร	6	50.00
	เย็น หลังเลิกเรียน	2	16.67

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
9	เวลาที่ควรจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำ		
	20 นาที	4	33.33
	30 นาที	4	33.33
	40 นาที	4	33.33
10	จำนวนครั้งที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำใน 1 สัปดาห์		
	1 ครั้ง	4	33.33
	2 ครั้ง	6	50.00
	3 ครั้ง	2	16.67
11	กลุ่มวิชาที่สามารถสอดแทรกการสอนเรื่องน้ำได้ นอกจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
	กลุ่มทักษะ วิชาภาษาไทย	6	50.00
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	10	83.33
	กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	11	91.67
	กลุ่มประสบการณ์พิเศษ วิชาภาษาอังกฤษ	4	33.33
12	สื่อที่ควรใช้ในการให้ความรู้เรื่องน้ำ		
	วีดิทัศน์	11	91.67
	ภาพยนตร์	7	58.33
	สไลด์	7	58.33
	เครื่องบันทึกเสียง	6	50.00
	หุ่น	2	16.67
	ป้ายนิเทศ	7	58.33
	แผ่นภาพ	7	58.33
	หนังสือพิมพ์ วารสาร	6	50.00
13	วิธีการส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์น้ำของครู ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	10	83.33

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการให้ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์น้ำแก่นักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
14	อบรมหน้าเสาธง	2	16.67
	วิธีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำของครู		
	ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	9	75.00
	อบรมหน้าเสาธง	2	16.67
15	กิจกรรมโฮมรูม	-	-
	แนะนำให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์	1	8.33
	วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่อง การขาดแคลนน้ำของครู		
	อบรมหน้าเสาธง	2	16.67
	ให้นักเรียนหาข่าว	9	75.00
สนทนาซักถาม	1	8.33	

ตารางที่ 18 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ร้อยละ 100 เห็นว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์น้ำคือ การเป็นผู้สร้างความรู้ ความเข้าใจ รองลงมาร้อยละ 91.67 เป็นแบบอย่างในการประหยัดน้ำ

การสอนย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 สอนโดยสอดแทรกในบทเรียน และร้อยละ 58.33 สอนโดยอบรมเวลาเข้าหน้าเสาธง

ปัญหาในการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 เห็นว่า มาจากนักเรียน อุปกรณ์และสถานที่ รองลงมาร้อยละ 58.33 เห็นว่ามาจากการขาดงบประมาณ

ครูร้อยละ 33.33 เห็นว่า กิจกรรมที่ควรใช้สอนให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำคือ ควรให้ดูวีดีทัศน์ รองลงมาร้อยละ 16.67 เห็นว่าควรใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ และเชิญวิทยากรมาบรรยาย

กิจกรรมที่ควรใช้สอนวิธีการประหยัดน้ำนั้น ครูร้อยละ 33.33 เห็นว่า ควรให้ดูวีดิทัศน์ รองลงมาร้อยละ 25.00 เห็นว่าควรใช้สถานการณ์จำลอง

ความรู้ที่ควรสอนในโครงการอนุรักษ์น้ำในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ครูทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่า ควรสอนเรื่องประโยชน์ของน้ำ รองลงมาคือเรื่องวิธีใช้น้ำอย่างประหยัด แหล่งน้ำ ธรรมชาติ ผลเสียจากน้ำเน่า น้ำสกปรก และการเก็บกักน้ำ ตามลำดับ

สื่อที่ใช้สอนเรื่องน้ำในโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ใช้แผ่นภาพในการสอนเรื่องน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 25.00 ใช้สไลด์ในการสอน

ช่วงเวลาจัดโครงการอนุรักษ์น้ำ ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่า ควรจัดในเวลากลางวันหลังรับประทานอาหารเช้า น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 เห็นว่า ควรจัดในเวลาเย็นหลังเลิกเรียน

เวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งของโครงการอนุรักษ์น้ำนั้น ครูจำนวนเท่ากัน เห็นว่า ควรจัดครั้งละ 20 นาที 30 นาที และ 40 นาที

เวลาที่ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำใน 1 สัปดาห์นั้น ครูร้อยละ 50.00 เห็นว่า ควรจัดโครงการอนุรักษ์น้ำสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ร้อยละ 16.67 เห็นว่า ควรจัดสัปดาห์ละ 3 ครั้ง

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่า สามารถสอดแทรกความรู้เรื่องน้ำในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ น้อยที่สุดร้อยละ 33.33 สามารถสอดแทรกได้ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษวิชาภาษาอังกฤษ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เห็นว่า ควรใช้วีดิทัศน์ในการให้ความรู้เรื่องน้ำ รองลงมาร้อยละ 58.33 เห็นว่าควรใช้ภาพยนตร์ สไลด์ ป้ายนิเทศ และแผ่นภาพ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์น้ำโดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ร้อยละ 16.67 โดยการอบรมหน้าเสาธง

วิธีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 แนะนำให้นักเรียนดูรายการโทรทัศน์

วิธีการกระตุ้นให้นักเรียนรับรู้ข่าวสารเรื่องการขาดแคลนน้ำ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 ให้นักเรียนหาข่าว น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 ให้มีการสนทนาซักถาม

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามพฤติกรรม
การใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
1	การใช้น้ำของนักเรียน		
	คุ้มค่า	-	-
	ไม่คุ้มค่า	12	100
2	พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียนเหมาะสมกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน		
	เหมาะสม	1	8.33
	ไม่เหมาะสม	11	91.67
3	วิธีการต็มน้ำของนักเรียน		
	ต็มจากภาชนะ	7	58.33
	ต็มโดยไม่ใช้ภาชนะ	5	41.67
4	น้ำที่นักเรียนใช้รดต้นไม้		
	ใช้น้ำคลอง	6	50.00
	ใช้น้ำที่เหลือจากต็ม	1	8.33
	ใช้น้ำที่ต็ม	5	41.67
5	วิธีการรินน้ำต็ม		
	รินแต่พอต็ม	8	66.67
	รินเกินจำเป็นแล้วนำไปรดต้นไม้	1	8.33
	รินเกินจำเป็นแล้วเททิ้ง	3	25.00
6	วิธีการล้างหน้า แปรงฟัน		
	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	11	91.67
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	1	8.33
7	น้ำที่นักเรียนใช้ทำความสะอาดห้องเรียน		
	ใช้น้ำคลอง	2	16.67
	ใช้น้ำที่ต็ม	10	83.33

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามพฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=12)	ร้อยละ
8	การซักผ้าขี้ริ้วของนักเรียน		
	ซักโดยตรงจากก๊อกน้ำ	2	16.67
	ซักโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก	10	83.33

ตารางที่ 19 แสดงว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ร้อยละ 100 เห็นว่า นักเรียนใช้น้ำไม่คุ้มค่า และร้อยละ 91.67 มีพฤติกรรมใช้น้ำไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

ครูร้อยละ 58.33 พบว่า นักเรียนตักน้ำจากภาชนะ ร้อยละ 41.67 ตักน้ำโดยไม่ใช้ภาชนะรองรับ

ครูร้อยละ 50.00 พบว่า นักเรียนใช้น้ำคลองรดต้นไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 ใช้น้ำที่เหลือจากการรดต้นไม้

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 พบว่า นักเรียนรินน้ำแต่พอตัก น้อยที่สุดร้อยละ 8.33 รินน้ำเกินความจำเป็นแล้วนำไปรดต้นไม้

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 พบว่า นักเรียนปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน ร้อยละ 16.67 เปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปรงฟัน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนใช้น้ำตักทำความสะอาดห้องเรียน ร้อยละ 16.67 ใช้น้ำคลองทำความสะอาดห้องเรียน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 พบว่า นักเรียนซักผ้าโดยรองน้ำใส่ถังแล้วซัก ร้อยละ 16.67 ซักโดยตรงจากก๊อกน้ำ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียน

3.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
1	ภาวน้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	กำลังประสบภาวะขาดแคลน	66	61.11
	กำลังประสบปัญหาน้ำท่วม	46	42.59
	กำลังประสบปัญหาน้ำในเขื่อนแห้ง	36	33.33
	กำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย	14	12.96
2	แหล่งข่าวเกี่ยวกับภาวน้ำในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	วิทยุ	54	50.00
	โทรทัศน์	88	81.48
	หนังสือพิมพ์	70	64.81
	ผู้ปกครองแจ้งให้ทราบ	79	73.14
	คุณครูแจ้งให้ทราบ	41	37.96
3	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด		
	อาจารย์ใหญ่	5	4.63
	ครู	15	13.89
	นักเรียน	19	17.60
	ผู้ปกครอง	17	15.74
	ประชาชนทั่วไป	52	48.15

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้ เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
4	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การไม่ใช้น้ำเลย	17	15.74
	การไม่ตัดไม้ทำลายป่า	91	84.26
	การดื่มและใช้น้ำแต่น้อย	82	75.93
	การรักษาความสะอาดแหล่งน้ำ	88	81.48
	การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า	106	98.15
5	ครูได้เคยสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด ให้กับนักเรียน		
	ไม่เคย	9	8.33
	เคย	99	91.67
	ถ้าเคย สอนว่า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=99)		
	ให้ประหยัด	69	69.70
	ปิดก๊อกน้ำให้สนิท	87	87.88
	อย่าทิ้งขยะลงในแม่น้ำ	53	53.54
	การตัดไม้ทำให้น้ำขาดแคลน	35	35.35
	น้ำเป็นสิ่งมีประโยชน์	32	32.32
	การนำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ		
	ปฏิบัติ	97	97.98
	ไม่ปฏิบัติ	2	2.02
	ปฏิบัติ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=97)		
	น้ำกำลังขาดแคลน	31	31.96
	กลัวน้ำหมด จะได้มีน้ำใช้ตลอดปี	79	81.44
	น้ำเป็นสิ่งสำคัญต่อร่างกาย	25	25.77
	ไม่ปฏิบัติ เพราะ (N=2)		
	ลืม	2	100

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตามการรับรู้ เรื่องวิกฤติการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
	ไม่เชื่อว่าน้ำจะหมดจริง	-	-
6	ความรู้ที่นักเรียนจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การใช้น้ำอย่างประหยัด	97	89.81
	มีความรู้เรื่องน้ำเพิ่มขึ้น	105	97.22
	ตระหนักในความสำคัญของน้ำ	89	82.40
7	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจาก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	91	84.26
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	68	62.96
	การตัดไม้ทำลายป่า	34	31.48
	โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย	86	79.63
	ฝนแล้ง	45	41.67
	การเปิดน้ำทิ้งไว้	74	68.52
	ไม่เห็นความสำคัญของน้ำ	32	29.63
8	การใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	รินแต่พอดี	65	60.19
	นำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีก	71	65.74
	ใช้ภาชนะรองเมื่อใช้น้ำ	73	67.59
	ใช้น้ำแต่น้อย	86	79.63
	ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้	94	87.04
	ไม่เล่นน้ำ	89	82.41

ตารางที่ 20 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.11 คิดว่า ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 12.96 เห็นว่า กำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย

แหล่งข่าวที่ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 รับรู้เรื่องน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.48 ได้รับข่าวจากโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 37.96 ครูแจ้งให้ทราบ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.15 เห็นว่า ประชาชนทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด รองลงมาร้อยละ 17.60 เห็นว่านักเรียนเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.15 ตอบว่า การอนุรักษ์น้ำหมายถึง การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า น้อยที่สุดร้อยละ 15.74 ตอบว่าหมายถึง การไม่ใช้น้ำเลย

สำหรับการสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัดนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 มีการสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด และส่วนใหญ่ร้อยละ 87.88 สอนให้นักเรียนปิดก๊อกน้ำให้สนิท น้อยที่สุดร้อยละ 32.32 สอนให้เห็นความสำคัญของน้ำ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 97.98 นำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ ร้อยละ 81.44 ปฏิบัติเพราะกลัวน้ำหมดโลก น้อยที่สุดร้อยละ 25.77 เพราะเห็นว่าน้ำเป็นสิ่งสำคัญต่อร่างกาย

ความรู้ที่นักเรียนคิดว่าจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 97.22 เห็นว่า จะทำให้มีความรู้เรื่องน้ำเพิ่มขึ้น น้อยที่สุดร้อยละ 82.40 เห็นว่า จะทำให้นักเรียนตระหนักในความสำคัญของน้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.26 เห็นว่าสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยของประชาชน น้อยที่สุดร้อยละ 29.63 มาจากการไม่เห็นคุณค่าของน้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 87.04 เห็นว่า วิธีการใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดยการไม่เปิดน้ำทิ้งไว้ น้อยที่สุดร้อยละ 60.19 เห็นว่า ทำได้โดยรินแต่พอดี

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตาม พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
1	การนำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น		
	ใช่	76	70.37
	ไม่ใช่	32	29.63
2	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้		
	เดินผ่านไป	18	16.67
	เดินไปปิดก๊อกน้ำ	51	47.22
	เดินไปตักเตือน	39	36.11
3	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นท่อน้ำประปาแตกรั่วในโรงเรียน		
	เล่าให้เพื่อนฟัง	4	3.70
	แจ้งให้ครูทราบ	104	96.30
4	วิธีดื่มน้ำของนักเรียน		
	ใช้ภาชนะรอง	90	83.33
	ใช้มือรอง	18	16.67
5	การถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกน้ำไม่สนิท		
	เคย	57	52.78
	ไม่เคย	51	47.22
6	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำดื่ม		
	ดื่มน้ำแต่น้อย	51	47.22
	ดื่มน้ำเท่าที่จำเป็น	29	26.85
	รินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม	28	25.93
7	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	นำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอีก	84	77.78
	ไม่ทิ้งขยะ เศษสิ่งของลงในแหล่งน้ำ	82	75.93
	ไม่ชักล้างสิ่งสกปรกลงในแหล่งน้ำ	80	74.07

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตาม
พฤติกรรมการใช้ น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
	ไม่เปิดน้ำให้ล้นภาชนะ	83	76.85
	ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น	89	82.41
8	การแปร่งพื้นของนักเรียน		
	ปิดน้ำขณะแปร่งพื้น	100	92.59
	เปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปร่งพื้น	8	7.41
9	การล้างภาชนะของนักเรียน		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	69	63.89
	เปิดน้ำก๊อกและล้างภาชนะทีละใบ	39	36.11
10	การปฏิบัติตนเมื่อเติมน้ำที่รินไว้ไม่หมด		
	นำไปเททิ้ง	14	12.96
	นำไปล้างมือ	13	12.04
	นำไปรดน้ำต้นไม้	70	64.81
	เก็บไว้ดื่มคราวต่อไป	11	10.19
11	การปฏิบัติตนหลังการใช้น้ำ		
	ปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้ง	82	75.93
	ปิดก๊อกน้ำสนิทเป็นบางครั้ง	26	24.07
12	การรดน้ำต้นไม้		
	ใช้น้ำดื่ม	49	45.37
	ใช้น้ำคลอง	30	27.78
	ใช้น้ำที่เหลือจากการดื่ม	12	11.11
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	17	15.74
13	การดูห้องเรียน		
	ใช้น้ำดื่ม	63	58.33
	ใช้น้ำคลอง	27	25.00
	ใช้น้ำที่เหลือจากการดื่ม	5	4.63

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำแนกตาม พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
14	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	13	12.04
	การซักผ้าซีวีว		
	ซักผ้าซีวีวจากก๊อกโดยตรง	45	41.67
	นำผ้าซีวีวไปซักในถัง	63	58.33

ตารางที่ 21 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.37 มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก ร้อยละ 29.63 ไม่มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 47.22 จะเดินไปปิดก๊อกน้ำเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้ น้อยที่สุดร้อยละ 16.67 จะเดินผ่านไปเฉย ๆ เมื่อเห็นท่อน้ำแตกหรือรั่วในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 จะแจ้งให้ครูทราบ ร้อยละ 3.70 จะเล่าให้เพื่อนฟัง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ตีมน้ำโดยใช้ภาชนะรอง ร้อยละ 16.67 ใช้มือรอง ร้อยละ 52.78 เคยถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกไม่สนิท ร้อยละ 47.22 ไม่เคยถูกเตือน

เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำดื่ม นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 47.22 จะตักน้ำแต่น้อย ร้อยละ 25.93 จะรินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 82.41 จะใช้น้ำเท่าที่จำเป็น น้อยที่สุดร้อยละ 74.07 จะไม่ซักล้างสิ่งสกปรกลงในแม่น้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.59 จะปิดน้ำขณะแปรงฟัน ร้อยละ 7.41 จะเปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปรงฟัน ร้อยละ 63.89 ล้างภาชนะโดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง ร้อยละ 36.11 จะล้างจากก๊อกโดยตรง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 64.81 จะนำน้ำที่เหลือจากการตักไปรดต้นไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 10.19 จะเก็บน้ำไว้ดื่มคราวต่อไป ร้อยละ 75.93 จะปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้งหลังการใช้น้ำ ร้อยละ 24.07 จะปิดก๊อกน้ำสนิทเป็นบางครั้ง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 45.37 จะใช้น้ำที่ใช้ดื่มรดต้นไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 11.11 จะใช้น้ำที่เหลือจากการดื่มรดต้นไม้

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 จะใช้น้ำที่ใช้ดื่มในห้องเรียน น้อยที่สุดร้อยละ 4.63 จะใช้น้ำที่เหลือจากการดื่มในห้อง ร้อยละ 58.33 จะซักผ้าในถัง ร้อยละ 41.67 จะซักผ้าจากก๊อกน้ำโดยตรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
		(N=108)	
1	ภาว่น้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	กำลังประสบภาวะขาดแคลน	78	72.22
	กำลังประสบปัญหาน้ำท่วม	46	42.59
	กำลังประสบปัญหาน้ำในเขื่อนแห้ง	34	31.48
	กำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย	93	86.11
2	แหล่งข่าวเกี่ยวกับภาว่น้ำในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	วิทยุ	69	63.89
	โทรทัศน์	97	89.91
	หนังสือพิมพ์	78	72.22
	ผู้ปกครองแจ้งให้ทราบ	22	20.37
	คุณครูแจ้งให้ทราบ	36	33.33
3	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด		
	อาจารย์ใหญ่	9	83.33
	ครู	12	11.11
	นักเรียน	11	10.19
	ผู้ปกครอง	11	10.19
	ประชาชนทั่วไป	65	60.19

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้ เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
4	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การไม่ใช้น้ำเลย	4	3.70
	การไม่ตัดไม้ทำลายป่า	66	61.11
	การดื่มและใช้น้ำแต่น้อย	35	32.41
	การรักษาความสะอาดแหล่งน้ำ	49	45.37
	การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า	104	96.30
5	ครูได้เคยสอนย้ำเรื่องการรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัด ให้กับนักเรียน		
	ไม่เคย	3	2.78
	เคย	105	97.22
	ถ้าเคย สอนว่า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=105)		
	ให้ประหยัด	85	80.95
	ปิดก๊อกน้ำให้สนิท	24	22.86
	อย่าทิ้งขยะลงในแม่น้ำ	57	54.29
	การตัดไม้ทำให้น้ำขาดแคลน	33	31.43
	น้ำเป็นสิ่งมีประโยชน์	14	13.33
	ประเทศไทยกำลังประสบภาวะขาดแคลนน้ำ	46	43.81
	การนำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ		
	ปฏิบัติ	105	100
	ไม่ปฏิบัติ	-	-
	ปฏิบัติ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	น้ำกำลังขาดแคลน	91	86.67
	กลัวน้ำหมด จะได้มีน้ำใช้ตลอดปี	52	49.52

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตามการรับรู้
เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
	น้ำเป็นสิ่งสำคัญต่อร่างกาย	23	21.90
	ทำให้ประหยัดเงิน	15	14.29
6	ความรู้ที่นักเรียนจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการ อนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การใช้น้ำอย่างประหยัด	98	90.74
	มีความรู้เรื่องน้ำเพิ่มขึ้น	64	59.26
	ตระหนักในความสำคัญของน้ำ	50	46.30
7	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจาก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	101	93.52
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	61	56.48
	การตัดไม้ทำลายป่า	78	72.22
	โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย	47	43.52
	ฝนแล้ง	32	29.63
	การเปิดน้ำทิ้งไว้	13	12.04
	ไม่เห็นความสำคัญของน้ำ	55	50.93
8	การใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	รินแต่พอดี	87	80.56
	นำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีก	100	92.59
	ใช้ภาชนะรองเมื่อใช้น้ำ	55	50.93
	ใช้น้ำแต่น้อย	48	44.44
	ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้	81	75.00
	ไม่เล่นน้ำ	52	48.15

ตารางที่ 22 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 86.11 คิดว่า ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย น้อยที่สุดร้อยละ 31.48 เห็นว่า กำลังประสบปัญหาน้ำในเขื่อนแห้ง

แหล่งข่าวที่ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 รับรู้เรื่องน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 89.81 ได้รับข่าวจากโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 20.37 ผู้ปกครองแจ้งให้ทราบ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.19 เห็นว่า ประชาชนทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด รองลงมาร้อยละ 11.11 เห็นว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 ตอบว่า การอนุรักษ์น้ำหมายถึง การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า น้อยที่สุดร้อยละ 3.70 ตอบว่าหมายถึงการไม่ใช้น้ำเลย

สำหรับการสอนย้ำเรื่องการใช้ตัวอย่างประหยัดนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 97.22 มีการสอนย้ำเรื่องการใช้ตัวอย่างประหยัด และส่วนใหญ่ร้อยละ 80.95 สอนให้นักเรียนประหยัดน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 13.33 สอนให้เห็นว่า น้ำเป็นสิ่งมีประโยชน์ นักเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 นำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ ร้อยละ 86.67 ปฏิบัติเพราะน้ำกำลังขาดแคลน น้อยที่สุดร้อยละ 14.29 ปฏิบัติเพราะเห็นว่าทำให้ประหยัดเงิน

ความรู้ที่นักเรียนคิดว่าจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 90.74 เห็นว่า ได้รับความรู้เรื่องการใช้ตัวอย่างประหยัด น้อยที่สุดร้อยละ 46.30 เห็นว่า จะทำให้นักเรียนตระหนักในความสำคัญของน้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 93.52 เห็นว่าสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจากการใช้น้ำฟุ่มเฟือยของประชาชน น้อยที่สุดร้อยละ 12.04 คิดว่ามาจากการเปิดน้ำทิ้งไว้

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.59 เห็นว่าวิธีใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดยนำน้ำที่ใช้อย่างประหยัดมาใช้ซ้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 44.44 เห็นว่า ควรใช้น้ำแต่น้อย

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตาม พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
1	การนำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น		
	ใช่	103	95.37
	ไม่ใช่	5	4.63
2	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้		
	เดินไปปิดก๊อกน้ำ	61	56.48
	เดินไปดักเตือน	40	37.04
	เดินไปบอกเพื่อนให้ช่วยปิด	7	6.48
3	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นท่อน้ำประปาแตกรั่วในโรงเรียน		
	เล่าให้เพื่อนฟัง	1	0.93
	แจ้งให้ครูทราบ	107	99.07
	เดินไปดู	-	-
4	วิธีดื่มน้ำของนักเรียน		
	ใช้ภาชนะรอง	100	92.59
	ใช้มือรอง	8	7.41
5	การถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกน้ำไม่สนิท		
	เคย	61	56.48
	ไม่เคย	47	43.52
6	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำดื่ม		
	ดื่มน้ำแต่น้อย	11	10.19
	ดื่มน้ำเท่าที่จำเป็น	37	34.26
	รินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม	60	55.56
7	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	นำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอีก	88	81.48
	ไม่ทิ้งขยะ เศษสิ่งของลงในแหล่งน้ำ	51	47.22

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตาม
พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
	ไม่ชักล้างสิ่งสกปรกลงในแหล่งน้ำ	32	29.63
	ไม่เปิดน้ำให้ล้นภาชนะ	51	47.22
	ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น	66	61.11
8	การแปร่งฟันของนักเรียน		
	ปิดน้ำขณะแปร่งฟัน	106	98.15
	เปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปร่งฟัน	2	1.85
9	การล้างภาชนะของนักเรียน		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	97	89.81
	เปิดน้ำก็อกและล้างภาชนะทีละใบ	11	10.19
10	การปฏิบัติตนเมื่อตม้มน้ำที่รินไว้ไม่หมด		
	นำไปเททิ้ง	2	1.85
	นำไปล้างมือ	26	24.07
	นำไปรดน้ำต้นไม้	73	67.59
	เก็บไว้ตม้มคราวต่อไป	7	6.48
11	การปฏิบัติตนหลังการใช้น้ำ		
	ปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้ง	91	84.26
	ปิดก๊อกน้ำสนิทเป็นบางครั้ง	15	13.89
	ลืมปิดก๊อกน้ำทุกครั้ง	2	1.85
12	การรดน้ำต้นไม้		
	ใช้น้ำตม้ม	24	22.22
	ใช้น้ำคลอง	38	35.19
	ใช้น้ำที่เหลือจากการตม้ม	26	24.07
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	20	18.52

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 จำแนกตาม
พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=108)	ร้อยละ
13	การถูห้องเรียน		
	ใช้น้ำต้ม	31	28.70
	ใช้น้ำคลอง	38	35.19
	ใช้น้ำที่เหลือจากการต้ม	20	18.52
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	19	17.60
14	การซักผ้าขี้ริ้ว		
	ซักผ้าขี้ริ้วจากก๊อกโดยตรง	17	15.74
	นำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง	91	84.26

ตารางที่ 23 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 95.37 มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก ร้อยละ 4.63 ไม่มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 56.48 จะเดินไปปิดก๊อกน้ำเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้ น้อยที่สุดร้อยละ 6.48 เดินไปบอกเพื่อนให้ช่วยปิด เมื่อเห็นท่อน้ำแตกรั่วในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.07 จะแจ้งให้ครูทราบ ร้อยละ 0.93 จะเล่าให้เพื่อนฟัง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.59 ต้มน้ำโดยใช้ภาชนะรอง ร้อยละ 7.41 ใช้มีอรอง ร้อยละ 56.48 เคยถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกน้ำไม่สนิท ร้อยละ 43.52 ไม่เคยถูกเตือน

เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำดื่ม นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56 จะรินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม ร้อยละ 10.19 จะต้มน้ำแต่น้อย เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 81.48 จะนำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอีก น้อยที่สุดร้อยละ 29.63 จะไม่ซักล้างสิ่งสกปรกลงในแม่น้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.15 จะปิดน้ำขณะแปรงฟัน ร้อยละ 1.85 จะเปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปรงฟัน ร้อยละ 89.81 ล้างภาชนะโดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง ร้อยละ 10.19 จะล้างจากก๊อกโดยตรง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 67.59 จะนำน้ำที่เหลือจากการดื่มไปรดน้ำต้นไม้ น้อยที่สุด ร้อยละ 1.85 จะนำไปเททิ้ง ร้อยละ 84.26 จะปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้งหลังการใช้น้ำ ร้อยละ 1.85 จะลืมปิดก๊อกน้ำทุกครั้ง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 35.19 จะใช้น้ำคลองรดต้นไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 18.52 จะใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือรดต้นไม้

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 35.19 จะใช้น้ำคลองในห้องเรียน ร้อยละ 17.60 จะใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือในห้องเรียน ร้อยละ 84.26 จะซักผ้าในถัง ร้อยละ 15.74 จะซักผ้าจากก๊อกน้ำโดยตรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการรับรู้เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=116)	ร้อยละ
1	ภาวะน้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	กำลังประสบภาวะขาดแคลน	75	64.66
	กำลังประสบปัญหาน้ำท่วม	33	28.45
	กำลังประสบปัญหาน้ำในเขื่อนแห้ง	53	45.69
	กำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย	93	80.17
2	แหล่งข่าวเกี่ยวกับภาวะน้ำในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	วิทยุ	62	53.45
	โทรทัศน์	100	86.21
	หนังสือพิมพ์	80	68.97
	ผู้ปกครองแจ้งให้ทราบ	18	15.52
	คุณครูแจ้งให้ทราบ	44	37.93
3	ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด		
	อาจารย์ใหญ่	2	1.72
	ครู	2	1.72
	นักเรียน	2	1.72
	ผู้ปกครอง	4	3.45
	ประชาชนทั่วไป	106	91.38

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการรับรู้ เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=116)	ร้อยละ
4	ความหมายของการอนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การไม่ตัดไม้ทำลายป่า	60	51.72
	การดื่มและใช้น้ำแต่น้อย	16	13.79
	การรักษาความสะอาดแหล่งน้ำ	42	36.21
	การใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า	96	82.76
5	ครูได้เคยสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด ให้กับนักเรียน		
	ไม่เคย	2	1.72
	เคย	114	98.28
	ถ้าเคย สอนว่า (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=114)		
	ให้ประหยัด	93	81.58
	ปิดก๊อกน้ำให้สนิท	41	35.96
	อย่าทิ้งขยะลงในแม่น้ำ	-	-
	การตัดไม้ทำให้น้ำขาดแคลน	15	13.16
	น้ำเป็นสิ่งมีประโยชน์	54	47.37
	ประเทศไทยกำลังประสบภาวะขาดแคลนน้ำ	39	34.21
	น้ำในเขื่อนลดลง	13	11.40
	ให้ใช้ภาชนะรองน้ำจากก๊อก	37	32.46
	น้ำในโลกเหลือน้อย	28	24.56
	การนำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ		
	ปฏิบัติ	113	99.12
	ไม่ปฏิบัติ	1	0.88
	ปฏิบัติ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (N=113)		
	น้ำกำลังขาดแคลน	57	50.44

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามการรับรู้ เรื่องวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=116)	ร้อยละ
	ก๊วบน้ำหมด จะได้มีน้ำใช้ตลอดปี	88	77.88
	น้ำเป็นสิ่งสำคัญต่อร่างกาย	69	61.06
	ไม่ปฏิบัติ เพราะ	(N=1)	
	ไม่เชื่อว่าน้ำจะหมดจริง	1	100
6	ความรู้ที่นักเรียนจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการ อนุรักษ์น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	(N=116)	
	การใช้น้ำอย่างประหยัด	53	45.69
	มีความรู้เรื่องน้ำเพิ่มขึ้น	47	40.52
	ตระหนักในความสำคัญของน้ำ	50	43.10
7	สาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจาก (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	การใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย	110	94.83
	การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง	72	62.07
	การตัดไม้ทำลายป่า	59	50.86
	โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสีย	21	18.10
	ฝนแล้ง	30	25.86
	การเปิดน้ำทิ้งไว้	7	6.03
	ไม่เห็นความสำคัญของน้ำ	83	71.55
8	การใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	รินแต่พอดี	95	81.90
	นำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้อีก	116	100
	ใช้ภาชนะรองเมื่อใช้น้ำ	21	18.10
	ใช้น้ำแต่น้อย	55	47.41
	ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้	72	62.07
	ไม่เล่นน้ำ	24	20.69

ตารางที่ 24 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.17 คิดว่า ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาน้ำเน่าเสีย น้อยที่สุดร้อยละ 28.45 เห็นว่า กำลังประสบปัญหาน้ำท่วม

แหล่งข่าวที่ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 รับรู้เรื่องน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.47 ได้รับข่าวจากโทรทัศน์ น้อยที่สุดร้อยละ 15.52 ผู้ปกครองแจ้งให้ทราบ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำน้ำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.38 เห็นว่า ประชาชนทั่วไปเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด รองลงมา ร้อยละ 3.45 เห็นว่า ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสูงสุด

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 82.76 ตอบว่า การอนุรักษ์น้ำหมายถึง การใช้น้ำอย่างประหยัด และคุ้มค่า น้อยที่สุดร้อยละ 13.79 ตอบว่า หมายถึง การดื่มและใช้น้ำแต่น้อย

สำหรับการสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัดนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 98.28 มีการสอนย้ำเรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด และส่วนใหญ่ร้อยละ 81.58 สอนให้ประหยัดน้ำ น้อยที่สุดร้อยละ 11.40 สอนให้เห็นว่าน้ำในเขื่อนลดลง นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.12 นำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติ ร้อยละ 77.88 ปฏิบัติเพราะกลัวน้ำหมดจะไม่มีใช้ตลอดปี น้อยที่สุดร้อยละ 50.44 เห็นว่า น้ำกำลังขาดแคลน

ความรู้ที่นักเรียนคิดว่าจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์น้ำ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 45.69 เห็นว่าจะได้รับความรู้เรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด น้อยที่สุดร้อยละ 40.52 เห็นว่า ทำให้มีความรู้เรื่องน้ำเพิ่มขึ้น

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 94.83 เห็นว่าสาเหตุของการขาดแคลนน้ำในปัจจุบันเกิดจากการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยของประชาชน น้อยที่สุดร้อยละ 6.03 มาจากการเปิดน้ำทิ้งไว้

นักเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 เห็นว่าวิธีใช้น้ำอย่างประหยัดทำได้โดยนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้ อีก น้อยที่สุดร้อยละ 18.10 ใช้ภาชนะรองเมื่อต้องการใช้น้ำ

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตาม พฤติกรรมการใช้น้ำของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=116)	ร้อยละ
1	การนำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น		
	ใช่	107	92.24
	ไม่ใช่	9	7.76
2	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้		
	เดินไปปิดก๊อกน้ำ	80	68.97
	เดินไปตักเตือน	31	26.72
	เดินไปบอกเพื่อนให้ช่วยปิด	5	4.31
3	การปฏิบัติตนเมื่อเห็นท่อน้ำประปาแตกรั่วในโรงเรียน		
	เล่าให้เพื่อนฟัง	1	0.86
	แจ้งให้ครูทราบ	115	99.14
4	วิธีต็มน้ำของนักเรียน		
	ใช้ภาชนะรอง	103	88.79
	ใช้มือรอง	13	11.21
5	การถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกน้ำไม่สนิท		
	เคย	65	56.03
	ไม่เคย	51	43.97
6	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำดื่ม		
	ต็มน้ำแต่น้อย	12	10.34
	ต็มน้ำเท่าที่จำเป็น	10	8.62
	รินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม	94	81.03
7	การปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	นำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอีก	80	68.97
	ไม่ทิ้งขยะ เศษสิ่งของลงในแหล่งน้ำ	56	48.28
	ไม่ชักล้างสิ่งสกปรกลงในแหล่งน้ำ	52	44.83

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตาม
พฤติกรรมการใช้ น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=117)	ร้อยละ
	ไม่เปิดน้ำให้ล้างภาชนะ	64	55.17
	ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น	73	62.93
8	การแปร่งฟันของนักเรียน		
	ปิดน้ำขณะแปร่งฟัน	115	99.14
	เปิดน้ำตลอดเวลาขณะแปร่งฟัน	1	0.86
9	การล้างภาชนะของนักเรียน		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	106	91.38
	เปิดน้ำก๊อกและล้างภาชนะทีละใบ	10	8.62
10	การปฏิบัติตนเมื่อตม้ น้ำที่รินไว้ไม่หมด		
	นำไปเททิ้ง	3	2.59
	นำไปล้างมือ	23	19.83
	นำไปรดน้ำต้นไม้	79	68.10
	เก็บไว้ดื่มคราวต่อไป	11	9.48
11	การปฏิบัติตนหลังการใช้น้ำ		
	ปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้ง	87	75.00
	ปิดก๊อกน้ำสนิทเป็นบางครั้ง	28	24.14
	ลืมปิดก๊อกน้ำทุกครั้ง	1	0.86
12	การรดน้ำต้นไม้		
	ใช้น้ำตม้	16	13.79
	ใช้น้ำคลอง	28	24.14
	ใช้น้ำที่เหลือจากการตม้	33	28.45
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	39	33.62
13	การถูห้องเรียน		
	ใช้น้ำตม้	33	28.45
	ใช้น้ำคลอง	29	25.00
	ใช้น้ำที่เหลือจากการตม้	23	19.83
	ใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือ	32	26.72

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตาม
พฤติกรรมกรใช้น้ำของนักเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=116)	ร้อยละ
14	การซักผ้าซั้ว		
	ซักผ้าซั้วจากก๊อกโดยตรง	1	0.86
	นำผ้าซั้วไปซักในถัง	115	99.14

ตารางที่ 25 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.24 มีการนำ
น้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก ร้อยละ 7.76 ไม่มีการนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีก

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 68.97 จะเดินไปปิดก๊อกน้ำเมื่อเห็นผู้อื่นเปิดน้ำทิ้งไว้ น้อยที่
สุดร้อยละ 4.31 จะเดินไปบอกเพื่อนให้ช่วยปิด เมื่อเห็นท่อน้ำแตกรั่วในโรงเรียน นักเรียนส่วน
ใหญ่ร้อยละ 99.14 จะแจ้งให้ครูทราบ ร้อยละ 0.86 จะเล่าให้เพื่อนฟัง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 88.79 ตีมน้ำโดยใช้ภาชนะรอง ร้อยละ 11.21 ใช้มีอรอง ร้อย
ละ 56.03 เคยถูกเตือนเรื่องการปิดก๊อกน้ำไม่สนิท ร้อยละ 43.97 ไม่เคยถูกเตือน

เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำ น้ำดื่ม นักเรียนร้อยละ 81.03 รินน้ำเท่าที่ต้องการดื่ม น้อย
ที่สุดร้อยละ 8.62 จะตักน้ำเท่าที่จำเป็น เมื่อเกิดภาวะขาดแคลนน้ำใช้ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ
68.97 จะนำน้ำที่ใช้แล้วไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นอีก น้อยที่สุดร้อยละ 44.83 จะไม่ซักล้างสิ่งสกปรก
ลงในแหล่งน้ำ

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 99.14 จะปิดน้ำขณะแปรงฟัน ร้อยละ 0.86 จะเปิดน้ำตลอด
เวลาขณะแปรงฟัน ร้อยละ 91.38 ล้างภาชนะโดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง ร้อยละ
8.62 จะล้างจากก๊อกโดยตรง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 68.10 จะนำน้ำที่เหลือจากการดื่มไปรดน้ำต้นไม้ น้อยที่สุด
ร้อยละ 2.59 จะนำน้ำไปเททิ้ง ร้อยละ 75.00 จะปิดก๊อกน้ำจนสนิททุกครั้งหลังการใช้น้ำ ร้อยละ
0.86 จะลืมปิดก๊อกน้ำทุกครั้ง

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 33.62 จะใช้น้ำที่เหลือจากการล้างมือรดต้นไม้ น้อยที่สุดร้อยละ 13.79 จะใช้น้ำที่ใช้ดื่มรดต้นไม้

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 28.45 จะใช้น้ำที่ใช้ดื่มในห้องเรียน น้อยที่สุดร้อยละ 19.83 จะใช้น้ำที่เหลือจากการดื่มในห้อง ร้อยละ 99.14 จะซักผ้าในถัง ร้อยละ 0.86 จะซักผ้าจากก๊อกน้ำ โดยตรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกต

4.1 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้้่นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่ได้จากการสังเกต
จำแนกตามพฤติกรรมการใช้้่นักเรียน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=13)	ร้อยละ
1	การดื่มน้ำ		
	รินแต่พอดี	4	30.77
	รินใส่ภาชนะ	13	100
2	รินเกินความต้องการ	9	69.23
	การล้างหน้า แปรงฟัน		
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	-	-
3	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	13	100
	การล้างภาชนะต่าง ๆ		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	13	100
4	เปิดน้ำก๊อกและล้างภาชนะทีละใบ	-	-
	หลังการใช้้่นักเรียนเสร็จ		
	ปิดก๊อกสนิท	11	84.62
5	ปิดก๊อกไม่สนิท	2	15.38
	การซักผ้าขี้ริ้ว		
	ซักจากก๊อกโดยตรง	1	7.69
	นำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง	12	92.31

ตารางที่ 26 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ทั้งหมดร้อยละ 100 ดื่มน้ำโดย
รินน้ำใส่ภาชนะ น้อยที่สุดร้อยละ 30.77 รินแต่พอดี

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ทั้งหมดร้อยละ 100 ปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน
และล้างภาชนะต่าง ๆ โดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.62
ปิดก๊อกน้ำสนิท และซักผ้าในถังคิดเป็นร้อยละ 92.31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมกาใช้น้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ที่ได้จากการสังเกต
จำแนกตามพฤติกรรมกาใช้น้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=13)	ร้อยละ
1	การตี่มน้ำ		
	รินแต่พอดตี่ม	9	69.23
	รินใส่ภาชนะ	12	92.31
	รินเกินความต้องการ	3	32.08
	ไม่ใช้ภาชนะรองรับ	1	7.69
2	การล้างหน้า แปรงฟัน		
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	-	-
	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	13	100
3	การล้างภาชนะต่าง ๆ		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	13	100
	เปิดน้ำก๊อกและล้างภาชนะทีละใบ	-	-
4	หลังการใช้น้ำเสร็จ		
	ปิดก๊อกสนิท	11	84.62
	ปิดก๊อกไม่สนิท	2	15.38
5	การซักผ้าขี้ริ้ว		
	ซักจากก๊อกโดยตรง	3	32.08
	นำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง	10	76.92

ตารางที่ 27 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.31 ตี่มน้ำ
โดยรินใส่ภาชนะ น้อยที่สุดร้อยละ 7.69 ไม่ใช้ภาชนะรองรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ทั้งหมดร้อยละ 100 ปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน
และล้างภาชนะต่าง ๆ โดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.62
ปิดก๊อกน้ำสนิท และซักผ้าในถัง คิดเป็นร้อยละ 76.92

4.3 ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมกาใช้น้ำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่ได้จากการสังเกต
จำแนกตามพฤติกรรมกาใช้น้ำ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=13)	ร้อยละ
1	การต้มน้ำ		
	รินแต่พอต้ม	12	92.31
	รินใส่ภาชนะ	12	92.31
	ไม่ใช้ภาชนะรองรับ	1	7.69
2	การล้างหน้า แปรงฟัน		
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	-	-
	ปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	13	100
3	การล้างภาชนะต่าง ๆ		
	เปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง	12	92.31
	เปิดน้ำก๊อกและล้างภาชนะทีละใบ	1	7.69
4	หลังการใช้น้ำเสร็จ		
	ปิดก๊อกสนิท	13	100
	ปิดก๊อกไม่สนิท	-	-
5	การซักผ้าขี้ริ้ว		
	ซักจากก๊อกโดยตรง	4	30.77
	นำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง	9	69.23

ตารางที่ 28 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.31 รินน้ำใส่ภาชนะและรินแต่พอต้ม น้อยที่สุดร้อยละ 7.69 ต้มน้ำโดยไม่ใช้ภาชนะรองรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทั้งหมดร้อยละ 100 ปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.31 ล้างภาชนะโดยเปิดน้ำใส่อ่างแล้วนำภาชนะลงไปล้าง นักเรียนทั้งหมดร้อยละ 100 ปิดก๊อกน้ำสนิท และซักผ้าในถัง คิดเป็นร้อยละ 69.23

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการทดลองโครงการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำผลจากการสำรวจแนวคิดของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ มาสร้างเป็นโครงการอนุรักษ์น้ำ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความแตกต่างของคะแนนทดสอบเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำก่อนและหลังทดลองโครงการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ดังรายดังรายละเอียดในตารางที่ 29-31

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังทดลองโครงการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนทดลอง	11.16	3.48		
			20.97	.00
หลังทดลอง	17.23	3.76		

$P < .05$

จากตารางที่ 29 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ได้เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนความรู้เฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสำรวจการยอมรับ ก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนทดลอง	2.43	.25	9.23	.00
หลังทดลอง	2.64	.21		

$P < .05$

จากตารางที่ 30 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนการยอมรับโดยเฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามการปฏิบัติก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

	X	S.D.	t	P.Value
ก่อนทดลอง	2.40	.31		
หลังทดลอง	2.47	.26	2.05	.04

$P < .05$

จากตารางที่ 31 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความแตกต่างของคะแนนทดสอบเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำก่อน
และหลังทดลองโครงการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4
ดังรายละเอียดในตารางที่ 32-34

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังทดลองโครงการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนการทดลอง	16.30	4.23	9.20	.00
หลังการทดลอง	19.38	4.68		

$P < .05$

จากตารางที่ 32 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนความรู้เฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสำรวจการยอมรับ ก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนทดลอง	4.07	.39		
หลังทดลอง	4.10	.34	.79	.43

$P < .05$

จากตารางที่ 33 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนการยอมรับโดยเฉลี่ยเท่ากับคะแนนการยอมรับหลังทดลอง
โครงการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามการปฏิบัติ ก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4

	X	S.D.	t	P.Value
ก่อนการทดลอง	3.16	.46	2.18	.03
หลังการทดลอง	3.27	.44		

$P < .05$

จากตารางที่ 34 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความแตกต่างของคะแนนทดสอบเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ ก่อน
และหลังทดลองโครงการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
ดังรายละเอียดในตารางที่ 35-37

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังทดลองโครงการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนการทดลอง	25.67	3.54	4.10	.00
หลังการทดลอง	27.02	4.04		

$P < .05$

จากตารางที่ 35 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนความรู้เฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสำรวจการยอมรับ ก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

	\bar{X}	S.D.	t	P.Value
ก่อนการทดลอง	3.25	.41		
			.09	.93
หลังการทดลอง	3.26	.41		

$P < .05$

จากตารางที่ 36 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนการยอมรับโดยเฉลี่ยเท่ากับคะแนนการยอมรับหลังทดลอง
โครงการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิจัยสุขภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามการปฏิบัติ ก่อนและหลังทดลอง
โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

	X	S.D.	t	P.Value
ก่อนทดลอง	4.13	.31		
หลังทดลอง	4.36	.30	10.11	.00

$P < .05$

จากตารางที่ 37 แสดงว่า หลังจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ได้เข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์น้ำแล้ว นักเรียนมีคะแนนปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ความแตกต่างของแบบสังเกตก่อนและหลังโครงการ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนก่อนและหลังโครงการจำแนกตาม
พฤติกรรมการใช้ผ้าของนักเรียน

ลำดับที่	รายการ	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
		จำนวน (N=37)	ร้อยละ	จำนวน (N=37)	ร้อยละ
1	การต้มน้ำ				
	รินแต่พอต้ม	22	59.46	37	100
	รินเกินความต้องการ	14	37.84	-	-
	ไม่ใช่ภาชนะรองรับ	1	2.70	-	-
2	การล้างหน้า แปรงฟัน				
	เปิดก๊อกตลอดเวลา	-	-	-	-
	เปิดก๊อกขณะล้างหน้า แปรงฟัน	37	100	37	100
3	การล้างภาชนะต่าง ๆ				
	นักเรียนล้างภาชนะในอ่าง	33	89.19	37	100
	ล้างภาชนะจากก๊อกโดยตรง	4	10.81	-	-
4	หลังการใช้ผ้า				
	ปิดก๊อกสนิท	20	54.05	31	83.78
	ปิดก๊อกไม่สนิท	17	45.95	6	16.22
5	การซักผ้าขี้ริ้ว				
	นำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง	21	56.76	35	94.59
	ซักจากก๊อกโดยตรง	16	43.24	2	5.41

จากตารางที่ 38 แสดงพฤติกรรมการต้มน้ำของนักเรียนดังนี้ รินแต่พอต้มก่อนการทดลอง ร้อยละ 59.46 หลังการทดลอง ร้อยละ 100 แสดงว่าพฤติกรรมการต้มน้ำของนักเรียนดีขึ้นคือ ไม่มีผู้ใดรินเกินความต้องการและไม่ใช้ภาชนะรองรับ

การล้างหน้า แปรงฟัน พบว่า นักเรียนปิดก๊อกน้ำขณะล้างหน้า แปรงฟัน ก่อนและหลัง การทดลองเป็นจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 100

การล้างภาชนะต่าง ๆ พบว่า นักเรียนล้างภาชนะในอ่าง ก่อนการทดลองร้อยละ 89.19 หลังการทดลองร้อยละ 100 แสดงว่าพฤติกรรมล้างภาชนะดีขึ้นคือ ไม่มีผู้ใดล้างภาชนะจากก๊อก โดยตรง

หลังการใช้น้ำ พบว่า นักเรียนปิดก๊อกสนิท ก่อนการทดลองร้อยละ 54.05 หลังการ ทดลองร้อยละ 83.78 แสดงว่าพฤติกรรมหลังการใช้น้ำของนักเรียนดีขึ้น

การซักผ้าขี้ริ้ว พบว่า นักเรียนนำผ้าขี้ริ้วไปซักในถัง ก่อนการทดลองร้อยละ 56.76 หลังการทดลองร้อยละ 94.59 แสดงว่าพฤติกรรมหลังการทดลองดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย